

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Wojewody Lubuskiego

NK-I.4131.2.2022

z dnia 26 stycznia 2022 r.

Sejmik Województwa Lubuskiego

Na podstawie art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668 oraz z 2021 r. poz. 1038 i 1834)

stwierdzam nieważność

§ 2 ust. 1 pkt 1 w zakresie słowa „nieusprawiedliwioną” oraz § 2 ust. 5 uchwały Nr XXXVIII/565/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia wysokości diet radnych Województwa Lubuskiego.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 20 grudnia 2021 Sejmik Województwa Lubuskiego podjął uchwałę w sprawie ustalenia wysokości diet radnych Województwa Lubuskiego. W podstawie prawnej uchwały wskazano przepisy art. 24 ust. 3 i 5-6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668 z późn. zm.) w zw. z art. 18 ustawy z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 1834). Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 27 grudnia 2021 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdza, iż uchwała w części istotnie narusza prawo, tj. art. 24 ust. 3 i ust. 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2020 r. poz. 1668, z późn. zm.)- dalej u.s.w. Zgodnie z art. 24 ust. 3 u.s.w. „Radnemu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży służbowych”, stosownie zaś do art. 24 ust. 6 „Sejmik województwa przy ustalaniu wysokości diet radnych bierze pod uwagę funkcje pełnione przez radnego”.

W § 1 ust. 1 przedmiotowej uchwały Sejmik Województwa ustalił wysokość diet miesięcznych przysługujących radnym uwzględniając pełnione przez radnych funkcje. W § 2 ust. 1 uregulowano natomiast przypadki kiedy dieta radnego podlega zmniejszeniu. Zgodnie z jego § 2 ust. 1 pkt 1 wysokość diety, ustalona stosownie do postanowień § 1, podlega zmniejszeniu: 1) za każdą nieusprawiedliwioną nieobecność radnego: a) na sesji sejmiku o 20%, b) na posiedzeniu komisji o 15%.

Najliczniejsze orzecznictwo sądowno-administracyjne w sprawach ustalania wysokości diet radnych zostało wypracowane na tle ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U.

z 2021 r. poz. 1372 i 1834) i dotyczy diet przysługujących radnym gminnym, w związku z tym, że uchwał rad gmin w tych sprawach jest stosunkowo dużo. Niemniej jednak w ocenie organu nadzoru orzecznictwo to jest również aktualne w odniesieniu do innych ustaw samorządowych, w tym także ustawy o samorządzie województwa, z uwagi na tożsamy cel diet przysługujących radnym gminnym, powiatowym i wojewódzkim, jak i zbliżone brzmienia przepisów ustaw samorządowych dot. diet.

Na tle art. 25 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym (dalej u.s.g.) utrwalone jest stanowisko, że rolą rady gminy jest sprecyzowanie reguł (zasad), na jakich przysługiwać będzie rekompensata (wyrównanie wydatków i strat) w związku z wykonywaniem mandatu radnego. Jak wyjaśnił Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu w uzasadnieniu do wyroku z dnia 4 marca 2021 r., sygn. II SA/Op 301/20, używany w art. 25 ust. 4 u.s.g. wyraz "dieta" postrzegać należy wyłącznie w kategoriach zwrotu kosztów związanych z pełnieniem funkcji radnego, co decyduje o typowo kompensacyjnym charakterze diety należnej radnemu. Środki uzyskiwane przez radnego w ramach przysługującej mu diety, mają w istocie tylko i wyłącznie minimalizować poniesione koszty wynikające z potrącanego mu wynagrodzenia za pracę na skutek uczestniczenia w aktywności organu stanowiąco - kontrolnego; np. udział w sesji rady czy w posiedzeniach komisji stałych lub doraźnych tego organu. Skoro dieta sprowadza się do wyrównania wydatków i strat wynikających z wykonywania funkcji radnego, to osoba pełniąca tę funkcję zachowuje prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem tej funkcji, a nie z tytułu samego bycia taką osobą. Użyty przez prawodawcę wyraz „dieta” należy rozumieć więc jako zwrot kosztów związanych ze sprawowaniem mandatu radnego, co przemawia za jego kompensacyjnym charakterem. Dieta powinna być zatem ściśle powiązana z aktywnością radnych w pracach rady i zależna od rzeczywistego wykonywania obowiązków związanych z pełnioną funkcją (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 25 lutego 2020 r. o sygn. II SA/Wa 2120/19, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 14 sierpnia 2019 r. o sygn. IV SA/Po 401/19, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 9 lipca 2015 r. o sygn. II SA/Op 161/15). Ponadto, jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny, dieta stanowi rekompensatę za utracone przez radnego zarobki i nie może być świadczeniem pracowniczym (por. wyrok NSA z 26 czerwca 2014r., sygn. akt II OSK 406/14). Wobec tego, jeżeli radny w czasie swojej nieobecności podczas prac rady lub jej organów, nie wykonuje innych czynności związanych z pełnieniem mandatu, to nie powinien otrzymać z tego tytułu diety, chociażby ta nieobecność była usprawiedliwiona

Mając powyższe na uwadze organ nadzoru zauważa, że jeśli radny nie uczestniczył w sesji czy posiedzeniu komisji sejmiku województwa to nie poniósł w związku z tym żadnych kosztów ani nie utracił zarobku, w związku z czym nie jest zasadne niepominiezenie mu diety za nieobecność na sesji lub komisji . Z tych względów organ nadzoru stwierdza nieważność § 2 ust. 1 pkt 1 w zakresie słowa „nieusprawiedliwioną”.

W związku z powyższym w ocenie organu nadzoru istotnie narusza prawo również § 2 ust. 5 kwestionowanej uchwały. Stosownie do tego przepisu „Zmniejszenie diety nie może być wyższe niż 75% miesięcznej wysokości diety radnego ustalonej zgodnie z § 1 ust. 1”. Jak już wskazano wyżej dieta przysługuje jedynie, gdy radny faktycznie wykonywał swój mandat. Nie można więc ograniczyć wysokości zmniejszenia diety przysługującej radnemu, nie można bowiem wykluczyć, że

radny z różnych przyczyn przez okres co najmniej miesiąca nie będzie w ogóle wykonywał swojego mandatu, a co za tym idzie nie poniesie żadnych kosztów związanych z mandatem radnego.

Opisane powyżej nieprawidłowości stanowią w ocenie organu nadzoru istotne naruszenie art. 24 ust. 3 i ust. 6 u.s.w., w związku z tym należało stwierdzić nieważność § 2 ust. 1 pkt 1 w zakresie słowa „nieusprawiedliwioną” oraz § 2 ust. 5 uchwały Nr XXXVIII/565/21.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 82a ust. 1 ustawy o samorządzie województwa, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu samorządu województwa wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Paweł Witt

Dyrektor

Wydziału Nadzoru i Kontroli